

Uppdaterad 2021-07-01

Avdelningen för vård och omsorg
Erik Svanfeldt

Omfattas utlandssvenskar av rätten till avgiftsfri vaccinering mot covid-19?

SKR rekommenderar, i enlighet med en särskild överenskommelse mellan SKR och staten, regionerna att erbjuda alla som bor eller stadigvarande vistas i Sverige avgiftsfri vaccinering mot covid-19 i den turordning som Folkhälsomyndigheten rekommenderar.

Avgiftsfriheten omfattar även vissa utlandssvenskar (svenska medborgare folkbokförda utomlands). Av smittskyddslagen följer att vaccination mot covid-19, som klassificerats som allmänfarlig sjukdom, är avgiftsfri för personer som är bosatta i Sverige men också för dem som utan att vara bosatta här har rätt till vårdförmåner i Sverige vid sjukdom enligt vad som följer av EU:s förordning 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen. Det innebär att utlandssvenskar bosatta i annat EU/EES-land eller Schweiz som omfattas av denna förordning, har rätt till avgiftsfri vaccinering. Det gäller också studenter som studerar i annat EU/EES-land eller Schweiz men anses bosatta i Sverige och därför omfattas av den svenska socialförsäkringen.

De flesta av dessa utlandssvenskar ska uppvisa europeiskt sjukförsäkringskort (EHIC), men utlandssvensk bosatt i annat EU/EES-land eller Schweiz som uppstår allmän svensk allmän pension ska uppvisa Försäkringskassans intyg om rätt till vårdförmåner i Sverige för personer bosatta i ett annat EU/EES-land eller Schweiz. Personer som studerar i ett annat EU/EES-land eller Schweiz och omfattas av den svenska socialförsäkringen ska uppvisa Försäkringskassans intyg om rätt till vårdförmåner i Sverige för personer som studerar i ett annat EU/EES-land eller Schweiz. Mer information om Försäkringskassans intyg finns i kap 5.1 i handboken [Vård av personer från andra länder](#) och i skrivelsen [Information om Försäkringskassans kompletterande intyg och EU-vård](#).

SKR förordar också att regionerna i nuvarande situation avgiftsfritt erbjuder vaccination mot covid-19 åt personer från andra länder som vistas här för t.ex. studier. Detta gäller också utlandssvenskar som tillhör denna personkrets.

Eftersom vaccination är att betrakta som planerad vård, är huvudregeln i övrigt att utlandssvenskar bosatta utanför EU/EES-området eller Schweiz inte omfattas av avgiftsfriheten. Undantagna är utsända statligt anställda med familj eftersom de formellt sett betraktas som boende i Sverige, men även missionärer, präster och volontärer i utvecklingsländer eftersom dessa, enligt förbundets rekommendation,

betalar samma vårdavgift som bosatta inom vårdregionen. Mer information om vårdavgifter finns i kap 5.2 i handboken [Vård av personer från andra länder](#).

Regionerna vaccinerar nu, i enlighet med ovan nämnda överenskommelse mellan staten och SKR, personer som är bosatta i Sverige eller vistas här stadigvarande i den ordning som Folkhälsomyndigheten rekommenderar. Detta sker i den takt som vaccinelveranserna medger. All vaccinering i Sverige är avgiftsfri. Det är därför inte aktuellt att mot betalning vaccinera personer som är bosatta utanför Sverige och som inte omfattas av avgiftsfriheten. För att minska smittspridningen, är det dessutom angeläget att vaccinering sker i de vaccinerades geografiska närhet och att ett omfattande resande för att vaccinera sig undviks både inom och mellan länder.

De EU-gemensamma digitala covid-19-bevis som fr.o.m. den 1 juli 2021 utfärdas av E-hälsomyndigheten är avgiftsfria för dem som har rätt att få ett sådant. Avgiftsfriheten omfattar dock inte andra vaccinationsintyg. För sådana betalar den enskilde sedvanlig egenavgift.